

Роман Михайлович Вернидуб, проректор з навчально-методичної роботи НПУ імені М.П.Драгоманова, кандидат фізико-математичних наук, професор кафедри педагогіки і психології вищої школи. Щира посмішка, доброзичливий погляд, висока ерудованість та багато цікавих життєвих історій, - ось що чекає на вас за дверима його кабінету.

Відмінник долі

— Романе Михайловичу, а як ви прийшли в цей навчальний заклад? Що підштовхнуло Вас до такого вибору?

— Це питання дуже цікаве. На такий вибір мене надихнула моя вчителька фізики і, до речі, теж випускниця нашого ВНЗ. Саме вона мені його дуже рекомендувала. У нас тоді було 3 молодих учительки і 2 вчителі з різних предметів. Вони були дуже активними і становили ядро сильного педагогічного колективу. У школі я був відмінником, активним школярем, любив спілкуватися з молодими вчителями, а вони багато розповідали про інститут. Їхня ініціативність, завзятість мене зачепила, а оскільки я був палким прихильником математики й фізики, цікавився світобудовою, то мої ноги привели мене сюди, на фізико-математичний факультет. Щойно отримавши атестат, зустрівши сонце, на другий день зібрався й привіз сюди документи. У нас тоді не було можливості вступати в багато ВНЗ, як зараз. Оскільки я мав здібності до вивчення математики, у мене певний час було бажання вивчати економічні науки і вступати до Інституту народного господарства на економічну спеціальність, але педагогічний все ж переважив. А з моєю вчителькою фізики, Лідією Іванівною, ми підтримуємо зв'язок і досі.

— Чи схвалили Ваш вибір батьки? Як вони вплинули на Ваше становлення?

— У мене батьки дуже демократичні. Вони ще з дитинства мені завжди давали можливість розвиватися, все життя підтримували, допомагали, сьогодні я також відчуваю їх підтримку. У багатьох моїх колег бать-

навіть коли я вже був аспірантом, щоб я розповідав їм про навчання, допомагав адаптуватися. Мені було приємно поспілкуватися з ними, допомогти, розповісти щось корисне про те, як краще вивчити матеріал, здати екзамен, бо це ж ціла наука.

На факультеті мене обрали студентським деканом. Я багато років, поки був студентом, починаючи з 2-го курсу, обіймав цю посаду. У нас тоді був дуже ініціативний, активний студентський осередок, те, що зараз називається студентським самоврядуванням. Ми займалися і призначенням стипендій, і поселенням в гуртожитки, піклувалися про студентський загал.

— А який у Вас найяскравіший спогад, пов'язаний зі студентськи-

грамувати. Вони ходили за мною хвостиком. То були золоті роки. Я й зараз зустрічаюся зі своїми учнями, хоча вони вже давно повиростали і стали дорослими, поважними людьми. Покоління змінюються: я зустрічаюся зі своїми вчителями, а мої учні зі мною. Серед них, до речі, теж є такі, що працюють учителями.

— Що ви досліджували у своїх наукових роботах, у дисертації?

— У час, коли закінчував університет, усіх хвилювала чорнобильська проблема, аварія на Чорнобильській АЕС. Це було дуже актуальним питанням. Я, будучи студентом, писав дипломну роботу про напівпровідники і в аспірантурі продовжив їх досліджувати, але з нахилом на радіаційну безпеку. Мої дослідження проходили в Академії наук України. Зараз часто говорять, що університетську освіту потрібно поєднувати з академічною, а я був реальним представником, що втілював цю ідею. Працював, досліджував, маю два авторські свідоцтва, багато публікацій. Я досі інколи повертаюся до цього, підтримую зв'язок із цією наукою. Але зараз працюю більше в галузі навчальної діяльності, досліджую вдосконалення навчання.

— Які нагороди маєте?

— Нагороди... Високих не маю. Маю різноманітні подяки і грамоти від голови міської адміністрації, від Кабінету Міністрів України, від Міністерства освіти і науки України. Також маю орден Кирила і Мефодія. Але це не головне. Спілкування з людьми, коли ти бачиш щирі очі, щире вдячність, відчуваєш розуміння, - це найкраща нагорода.

підтримку. У багатьох моїх колег також були вчителі, а в мене - Ні. Вони селяни, все життя прожили в селі, зараз уже на пенсії. Батько працював бухгалтером, перебував у ядрі сільської інтелігенції. Вони мають велику бібліотеку, багато читають, навіть зараз, уже сидячи в окулярах. Саме що любов до читання, прагнення до навчання і пізнання передали й мені.

— **Ким Ви мріяли стати в дитинстві? Мабуть, космонавтом?**

— Так, звісно. Хто ж не хотів? Я з дитинства мріяв навчатися, вивчати, досліджувати, глибоко пізнавати світ. Завжди. Космонавт - скомоденований образ такого загального бажання, тим паче під час розвитку космічної ери, коли всі тільки й говорили про нові досягнення в цій галузі. Тому в мене було таке бажання. Пізніше це бажання частково втілюється у вивченні астрономії, адже я здобув кваліфікацію вчителя математики та астрономії. Ця моя природна схильність, моє прагнення до пізнання світу і зараз не вичерпані. Я матеріаліст. Мене цікавить дослідження матерії, глибина матеріального розуміння. А педагогіка вивчає людину, саме в цьому мені було складно, але тільки спочатку.

— **А як щодо студентського життя? Ви були сумлінним студентом?**

— Зараз, напевно, студенти і не повірять, що таке було, але я був дуже сумлінний у навчанні. Не пропускав без поважних причин пар, старанно виконував завдання, конспектував... У мене ці конспекти й досі зберігаються, у них стільки праці вкладено, що я просто не можу їх позбутися. Більше того, я їх використовую, коли свої лекції готую. У мене викладали дуже потужні викладачі.

Так, я був старанний, але при цьому й запальний, брав участь у різних заходах, займався спортом, грав у баскетбольній команді. А ще в нас на той час був такий рух будівельних загонів - вивіждали на будівництво газопроводу Помари-Ужгород. Я був комісаром одного з таких загонів, але при всьому цьому був відмінником, досі зберігаю відзнаку за відмінне навчання.

Мій куратор завжди любила мене поклікати до молодших студентів,

спогад, пов'язаний зі студентськими роками?

— Таких багато. Завжди згадую студентські роки як найкращі. Стільки років минуло, а наче й недавно зовсім... Звісно, запам'яталися різні навчальні ситуації, особливо пов'язані зі складанням екзаменів. Думаю, сесія у всіх студентів яскраво проходить, завжди є що згадати.

Також одразу виринають спогади, пов'язані зі спільним відпочинком чи подорожами. У нас була така традиція: на студентські канікули вивіждати в подорож до відомих міст тоді ще Радянського Союзу. Одного разу поїхали в Прибалтику групою з переважно дівчат та небагатьох хлопців. Я тоді був відповідальний за частину речей, допомагав нести їх і, до того ж, слідував, щоб ніхто не спізнився на потяг. Але трапилося так, що ми сіли не в той тролейбус і запізналися. Почали спершу в таксі саджати дівчат, і зрозуміло, я сів останній, переконавшись, що всі поїхали. Коли нарешті дістався до вокзалу, виявилось, що підбігаю до потяга, який уже відїжджає... Спізнився, не встиг, залишився сам в чужому місті з 2-3 сумками, які допомагав нести, і без грошей, які були в куратора нашої поїздки, мобільних телефонів тоді ще не було. Саме куратор, перерахувавши всіх, через дві зупинки зрозумів, що когось не вистачає, зійшов на найближчій станції і повернувся назад за мною на зустрічній електричці. А я тим часом повернувся в один з університетських гуртожитків, в якому ми мешкали, щоб обміркувати свої подальші дії. Там куратор мене і знайшов. Ми взяли білети на швидкісний потяг і прибули до місця призначення чи не раніше від нашої групи.

— **Чи доводилося Вам працювати в школі?**

— Після закінчення університету я отримав направлення в школу. Було дуже цікаво. Мені в школі було легко працювати, я майже нічого не готував, адже весь час гарно вчився і мав багаж всіх необхідних знань. У мене склалися дуже гарні стосунки з дітьми. Я був молодим, енергійним вчителем. Тоді саме з'явилося програмування, і я навчив усіх дітей про-

— **У Вас дуже колоритне українське прізвище, що ви знаєте про історію його походження?**

— Гадаю, кожен українець знає казку про Котигорошка. Такі прізвища часто давали козакам на Запорізькій Січі. Можу сказати, що я з села, де половина Вернидубів. У глибину віків не зазираю, але побутує легенда, що коли на місці нашого села оселився козак з Січі. Потроху облаштувався, завів сім'ю, і його рід став розростатися. Так слобода розрослася у велике село. Козацькому роду нема переводу.

— **Ви згадували, що у Ваших батьків велика бібліотека, без сумніву, що і у Вас теж. А які книги полюбляєте читати?**

— Я читав багато. Та на різних етапах життя різні книги припадають до душі. Був період лірики, героїчної, патріотичної літератури, був період, коли подобалася французька література. Це залежить від стану, життєвих ситуацій. Надто цікавила українська література, у школі ж акцент був більше на російській. Найбільший вплив, напевно, здійснили великі епічні полотна, романи-епопеї, які охоплюють великий проміжок часу. Люблю такі книги. Подобається прослідковувати зміну поколінь, пріоритетів. Але зараз художньої літератури менше читаю, більше наукову, пов'язану з системами вдосконалення освіти.

— **Ваші сини продовжують вашу справу?**

— Можна й так сказати. У мене двоє синів, вони теж схильні до точних наук. Зараз навчаються, ще студенти. Один у нашому університеті вивчає фізику, інший в КНУ імені Т. Шевченка вивчає комп'ютери, програмування і паралельно працює. І мені, і їм є чим пишатися, але є й простір для зростання. Ніколи не треба зупинятися на досягнутому.

**Розмову вела
Алла КОСТОВСЬКА,
студентка Інституту української
філології та літературної
творчості імені Андрія Малишка
НПУ ім. М. П. Драгоманова**